

01/26

NAŠE MĚSTO

v srdci přírody

Informační měsíčník
města Jeseník

www.jesenik.cz

Uplynulý rok 2025:
Měsíc po měsíci

02

Zveme vás na veřejné
projednání změny
územního plánu

03

První vlaštovka: Na
Nábřežní vznikají nové
odborné učebny

07

Seriál: Jeseník v časech
první republiky (I. díl)

12

Krásné 90. narozeniny oslavil na slavnostním koncertě
Dechového orchestru mladých ZUŠ Jeseník čestný občan
města Vladimír Vraňovský. Foto: Martin Chromek

Úvodník

Vážení občane, zdravím vás na přelomu roku 2025 a 2026! Konec roku a začátek toho nového bývá časem bilancování i plánování a myslím, že oba směry jsou pro Jeseník stejně důležité. Ohlédnutí za uplynulými měsíci ukazuje, že společným úsilím dokážeme posouvat naše město kupředu – ať už jde o obnovu veřejných prostor, podporu kulturních akcí nebo zlepšování služeb pro obyvatele. Stejně významné je však dívat se dopředu. Pečlivě plánujeme investice, které budou realizovány v průběhu roku, aby byly co ne-

jefektivnější a skutečně přínosné. V roce 2026 nás v tomto ohledu čeká několik klíčových projektů, které mají posílit kvalitu života ve městě, od modernizací infrastruktury a veřejných budov až po podporu komunitních aktivit. Rád bych vám poděkoval za důvěru, otevřenost i občasné podněty, které nám pomáhají rozhodovat tak, aby město fungovalo co nejlépe. Přeji vám, aby byl začátek roku naplněn energií, zdravím a optimismem. Těším se na další společné kroky, které posunou Jeseník zase o kus dál.

Václav Urban,
místostarosta města

Čestný občan města Vladimír Vraňovský oslavil 90. narozeniny

Vladimír Vraňovský oslavil ve čtvrtek 20. listopadu své životní jubileum – 90. narozeniny. Muzikant tělem i duší, vynikající pedagog a dlouholetý ředitel ZUŠ Jeseník vychoval stovky mladých hudebníků. Vladimír Vraňovský začínal jako malý kluk na housle, později přesedlal na klarinet. Přes vojenskou hudební školu a hraní v posádkových hudbách se dostal až na hudební školu v Jeseníku, kde zakotvil na dalších 57 let jako kmenový pedagog a později ještě mnoho let jako

důchodce. V roce 1971 založil Dechový orchestr mladých Jeseník, se kterým úspěšně reprezentoval Jeseník po celé Evropě a u kterého působil více než 30 let. Jeho práce a odkaz jsou v našem městě patrné dodnes.

K významnému jubileu Vladimíru Vraňovskému srdečně gratulujeme a přejeme do dalších let především pevné zdraví, štěstí a spokojenost. Děkujeme za všechno, co jste pro Jeseník a jeho hudební život vykonal.

(mat)

Rok 2025: Měsíc po měsíci

Rok 2025 byl v Jeseníku rokem příprav, setkávání i velkých příběhů. Kdybychom měli popsat vše, vydalo by to na celou kroniku – a tak z bohatého množství událostí vybíráme jen několik střípků, které společně tvoří pestrou mozaiku dvanácti prožitých měsíců.

LEDEN

Nový rok jsme začali nejen přípitkem, ale především otevřeným dialogem – setkání „Na kafičko a slovíčko“ přilákalo desítky obyvatel, kteří debatovali s vedením města o budoucnosti Jeseníku a připravovaném strategickém plánu. Oslavili jsme také 125 let Vlastivědného muzea Jesenicka a jubilejní 20. ročník soutěže O Priessnitzův dortík.

ÚNOR

Únor přinesl tradiční společenskou událost, jakou je Reprezenční ples. Jeseník hostil přátelské fotbalové utkání s Viktorií Žižkov, své sté narozeniny oslavil čestný občan města Alois Kubík a proběhlo první vítání občánků roku.

BŘEZEN

Masopustní veselí doprovázely stále probíhající administrativní práce na obnově města po povodních. Významným milníkem se stalo schválení změn dotačního titulu *Živel 1*, které přinesou Jeseníku více než sto milionů korun navíc na opravy a rekonstrukce. Uskutečnila se veřejná debata věnovaná popovodňové obnově, proběhla první letošní úklidová akce Uklíďme Česko a na ZŠ Jeseník na Kalvodově ulici jsme uložili časovou schránku, která má být otevřena v roce 2075.

DUBEN

Duben patřil budoucnosti Jeseníku. Výstava *Smetanovy sady budoucí* představila výsledky architektonické soutěže, rodiče zapisovali své ratolesti do plánované dětské skupiny a společně jsme otevřeli nový bezbariérový chodník do lázní. Jesenickým hasičům se zároveň dostalo celostátního uznání v anketě Hasič roku.

KVĚTEN

Máj jsme zahájili třešňovou slavností i prvo-májovým výstupem na Zlatý chlum. Následovalo připomenutí 80 let od konce druhé světové války a poté již tradiční akce jako Zahájení lázeňské sezony nebo Týden pramenů. Děšť neodradil návštěvníky prarodinných akcí jako Všichni spolu u jednoho stolu a Duhový běh pro rodiny vlastní i náhradní. Nechyběl oblíbený Pohádkový les.

ČERVEN

Červen odstartoval sportovně: z Jeseníku vyjela 4. etapa Závodu míru. V letním divadle se konala akce Studenti sobě a Centrum sociálních služeb oslavilo deset let od moderní přístavby. Město spustilo svůj moderní Portál občana, začaly přípravy modernizace informačního centra a rozběhla se 1. etapa revitalizace sídliště Pod Chlumem.

LETNÍ PRÁZDNINY

Léto přineslo dobrou zprávu v oblasti zdravotnictví – otevřela se nová kardiologická ambulance. Smyčcový orchestr Jeseník přivezl z Bulharska zlato, Jeseník se bavil a naše informační centrum oslavilo 30. výročí založení. Prázdniny uzavřela oblíbená akce Sport pro Jeseník.

ZÁŘÍ

Sl. zářím se město opět rozeznělo školním ruchem. Otevřely se nové dětské skupiny Jesánek a Jitřenka, po rekonstrukci se zpřístupnila školní budova na Kalvodově ulici. Připomněli jsme si rok od povodní, zapojili se do Evropského týdne mobility a odstartovali projekt Jeseník kouzelný pro všechny generace. Významně pokročily

projekty v oblasti bydlení, dokončena byla například studie bytových domů v ul. Vrchlického a do participativního rozpočtu postoupilo 15 návrhů. Úspěchy slavila také příroda: lípa Poustevník se dostala do top 10 ankety *Strom roku 2025*. A Jeseník znovu zvítězil v třídění elektroodpadu.

ŘÍJEN

Jeseník hostil konferenci *Cesta vody 2025*, oslavil 60 let jesenické hvězdárny a dokončil opravy drobných památek na hřbitově v Husově ulici. Mezigenerační setkání o řemesle a designu propojilo seniory a studenty. Pedagog Jan Dvořák převzal z rukou prezidenta státní vyznamenání.

LISTOPAD

Předpremiéra dokumentu České televize *Velká voda 2024* proběhla právě v našem Kině Pohoda. Muzeum otevřelo novou interaktivní expozici *Živá příroda Jesenicka* a my jsme se zapojili do Dnů AI. Ohlášeni byli vítězové participativního rozpočtu *Tvoříme Jeseník* a 90. narozeniny oslavil čestný občan Vladimír Vraňovský. Měsíc zakončilo adventní rozsvícení vánočního stromu.

PROSINEC

Prosinec máme jistě všichni v čerstvé paměti. Nabídl nám řadu vánočních koncertů a akcí. Kromě toho se konal i Den otevřených dveří ZŠ Jeseník, po němž v lednu proběhnou zápisy do prvních tříd. Věříme, že jste si během svátků odpočinuli a užili čas strávený se svými nejbližšími. Nyní se můžeme společně nadechnout do nového roku.

(mat)

Jeseník modernizuje správu památek. Díky novému pasportu

Jeseník pokračuje v rozvoji konceptu smart city a posiluje své geografické informační systémy. V listopadu město dokončilo nový pasport památek ve svém vlastnictví, který je spolufinancován z dotace Olomouckého kraje.

Vznikla tak odborně zpracovaná databáze zhruba pět desítek objektů – od historických křížů přes kosmogramey až po drobné krajinné prvky. Pasport výrazně zjednoduší plánování údržby, oprav i dlouhodobé péče o městský majetek a nabízí také veřejnou mapovou část, ze které se návštěvníci mohou jednoduše prokliknout na portál jesenickeprameny.cz s podrobnějšími informacemi.

Odborný nástroj vs. atraktivní katalog

Pasport památek je součástí širšího systému městského GIS a slouží především jako interní pracovní nástroj. Umožňuje městu plánovat opravy, sledovat technický stav a koordinovat údržbu podobně, jako je tomu u zeleně, dětských hřišť či městského mobiliáře. Obsahuje pouze ty památky, které vlastní město, a v evidenci zahrnuje i informace, které nejsou určeny k veřejnému publikování – například technické detaily, servisní poznámky nebo fotodokumentaci z pravidelných kontrol.

Větší část skutečného bohatství Jeseníku si však mohou lidé prohlédnout na veřejném webu jesenickeprameny.cz. Ten vychází z původního knižního konceptu *Jesenické prameny a další drobné památky* a je určen návštěvníkům, místním i všem zájemcům o historii, tradice a krajinu Jeseníku. Zahrnuje nejen

prameny a studánky, ale i široký okruh drobných památek – v katastru města jich je přibližně 120, a pokud započítáme i širší areál Priesnitzových lázní přesahující do sousedních katastrů, počet stoupá až na 160 objektů.

Co k čemu slouží?

Pasport památek (městský GIS)

- Interní odborný nástroj pro správu majetku města
- Obsahuje cca 50 objektů pouze ve vlastnictví města
- Slouží k plánování oprav, sledování technického stavu a evidenci servisních informací
- Z veřejné části je dostupný jen základní popis a fotografie

Jesenické prameny (veřejný portál)

- Otevřený katalog drobných památek pro veřejnost a turisty
- Zahrnuje 300 objektů ve městě a okolních obcích
- Poskytuje historii, zajímavosti a fotografie
- Ideální zdroj pro poznávání regionu a jeho kulturního dědictví

Tvorba pasportu byla finančně podpořena z projektu *Rozšíření GIS města Jeseník o pasport památek z dotací programu Smart region Olomoucký kraj 2025.*

(mat)

Zveme vás na veřejné projednání změny územního plánu

Město Jeseník oznamuje konání veřejného projednání návrhu Změny č. 3 územního plánu Jeseník. Veřejné projednání proběhne ve středu 7. ledna od 15:00 v zasedací místnosti v přízemí radnice na Masarykově náměstí. Nahlížení do návrhu změny je umožněno elektronicky i osobně v období do 22. ledna.

Územní plán je klíčový dokument, který udává směr budoucímu rozvoji města. Pomáhá vyvážit potřeby bydlení, služeb, podnikání i rekreace tak, aby společně vytvářely harmonické, bezpečné a příjemné prostředí pro život. Zároveň chrání cenné přírodní hodnoty, krajinu a zeleň, podporuje udržitelné formy dopravy a promyšlené nakládání s územím.

„Navrhovaná změna se dotýká celého města a veřejné projednání je příležitostí, kdy se můžete s návrhem seznámit, zeptat se na podrobnosti a uplatnit své připomínky,“ vysvětluje radní Tomáš Vlazlo.

Nahlédněte do návrhu změn

Návrh změny je zveřejněn na webu města Jeseník v sekci *Územní plány obcí*. Do návrhu je možné na-

hlédnout také osobně u pořizovatele na Městském úřadě Jeseník, Odboru stavebního úřadu a územního plánování (Tovární 4/1287, kancelář č. 102). Nahlížení je umožněno v období do 22. ledna 2026, a to:

- v úředních dnech (pondělí a středa) od 8:00 do 17:00,
- v ostatních dnech po předchozí telefonické domluvě,
- mimo úřední dny je možné přijít v úterý a ve čtvrtek od 8:00 do 14:00 a v pátek od 8:00 do 13:00.

Každý může v souladu se stavebním zákonem uplatnit k návrhu změny územního plánu **písemně své připomínky**. Lhůta pro jejich podání činí 15 dnů ode dne konání veřejného projednání, tedy nejpozději **do 22. ledna 2026**. Připomínka musí kromě obecných náležitostí podání obsahovat také odůvodnění a vymezení území, kterého se týká. K připomínkám podaným po uvedené lhůtě nebo k věcem již řešeným v nadřazené územně plánovací dokumentaci se nepřihlíží.

Připomínky je možné podat též prostřednictvím formuláře dostupného na webových stránkách města v sekci *Územní plány obcí – Aktuálně projednávané dokumentace*.

(mat)

“

Matrika

V listopadu se v jesenické nemocnici narodilo celkem 13 dětí, z toho tři děti s trvalým pobytem v Jeseníku. Všem gratulujeme a přejeme vše nejlepší.

Rada seniorů

Další schůzka Rady seniorů se uskuteční v úterý 6. ledna v 10:00 na radnici, Masarykovo náměstí 167/1.

Akademie třetího věku

Srdečně vás zveme ve čtvrtek 29. ledna v 16:00 do Klubu na Dukelské ulici 718/6 v Jeseníku na zajímavou přednášku Michala Kaliny o vololébě. Vstup je volný pro seniory, jejich přátele a známé.

Provozní doba sběrných dvorů na přelomu roku

- 29. prosince (pondělí) – 14:00 až 19:00
- 30. prosince (úterý) – zavřeno
- 31. prosince (středa) – 8:00 až 12:00
- 1. ledna (čtvrtek) – zavřeno
- 2. ledna (pátek) – zavřeno
- 3. ledna (sobota) – 8:00 až 16:00

Konzultace programu ŽIVEL 3

Termíny konzultací pro ŽIVEL 3 – doplňování žádostí, pomoc s podpisem smluv, závěrečné vyhodnocení akce.

- 28. ledna
- 16. února
- 25. února

Výluky Českých drah

Výluka na trati č. 295 Lipová Lázně – Javorník ve Slezsku bude probíhat nepřetržitě v termínu od 14. prosince 2025 do 31. března 2026. Výluka na trati č. 318 bude probíhat na trase Zlaté Hory – Mikulovice – Jeseník od 14. prosince 2025 do 1. března 2026, na trase Jeseník – Trnava od 16. do 20. února 2026. Více informací www.cd.cz/omezeniprovozu.

Písemné připomínky zasílejte na adresu:

Městský úřad Jeseník Odbor stavebního úřadu a územního plánování Masarykovo nám. 1/167, 790 01 Jeseník

Datová schránka: vhwbwm9.

Informační centrum v novém kabátě

Informační centrum je nenápadným, ale velmi důležitým prvkem, který pomáhá našemu městu růst a rozvíjet se. Nejde jen o místo pro turisty – jeho přínos ocení i místní obyvatelé.

Jednou z hlavních rolí informačního centra je podpora cestovního ruchu. Návštěvníci zde získají všechny potřebné informace na jednom místě – tipy na výlety, přehled kulturních akcí i doporučení na služby či restaurace. Když se turisté cítí vítáni a dobře informovaní, rádi se vrací, a tím přispívají také k rozvoji místního podnikání. Neméně důležitá je i pozitivní image města. Informační centrum často bývá prvním místem, se kterým se návštěvník setká. Profesionální a vstřícný přístup vytváří dobrý první dojem a posiluje pověst našeho města jako otevřeného a přátelského.

Informační centrum ale není určeno pouze lidem zvenčí. I místní obyvatelé zde najdou užitečné informace, ale také si zde mohou koupit lístky na místní akce či regionální knihy a jiné dárkové předměty. Informační centrum zde také bylo pro občany v době krize, ať už šlo o období pandemie covidu či povodní.

Protože se infocentrum snaží stále zlepšovat své služby, na konci roku 2025 došlo také

k úpravě dispozice prostor, aby více vyhovovaly návštěvníkům. Úprava dispozice byla financována z projektu *Modernizace a rozšíření provo-*

zu Turistického informačního centra Jeseník, který je podpořen z Integrovaného regionálního operačního programu.

IC Jeseník

Jeseník získal nové přímé spojení s Prahou

V neděli 14. prosince zahájil dopravce FlixBus provoz nové dálkové autobusové linky, která nabízí přímé spojení Jeseníku s Prahou. Linka povede přes Šumperk, Králíky a Hradec Králové a zároveň zlepší dostupnost také směrem na Ostravsko. Podrobné informace a jízdenky na webu www.flixbus.cz.

(mat)

Hlasujte pro Lipovou alej na Ripperově promenádě

Soutěž Alej roku 2025 má svého krásného jesenického zástupce – Lipovou alej lemuující Ripperovu promenádu v areálu Priessnitzových léčebných lázní. Alej tvoří 36 majestátních lip podél 186 metrů dlouhé promenády, která nabízí jeden z nejmalebnějších výhledů na hřebeny Jeseníků. Místo je pojmenováno po Priessnitzově zeti Johannu Ripperovi a je skutečným srdcem lázeňského areálu.

Podpořte jesenickou alej a pomozte jí na přední příčky v soutěži. Hlasovat můžete na webové stránce www.alejroku.cz.

(lum)

Město pomohlo s opravou stříkačky pro dobrovolné hasiče

Město Jeseník v roce 2025 využilo možnost čerpat podporu z Programu na podporu JSDH 2025 Olomouckého kraje a podalo žádost o dotaci zaměřenou na modernizaci vybavení Jednotky sboru dobrovolných hasičů Jeseník. Díky získaným finančním prostředkům mohla být provedena nezbytná oprava cisternové automobilové stříkačky, která tvoří klíčový prvek výjezdové techniky jednotky.

Za přispění dotace byly komplexně opraveny rolety, ventily, počítadla a lemy kol zásahového vozidla. Pro zvýšení praktičnosti a rychlé manipulace při zásazích byl navíc do vozidla instalován

sklopný šuplík na plovoucí čerpadlo, který usnadní a urychlí práci hasičů v terénu.

Realizovaná oprava významně zvýší akceschopnost a připravenost JSDH Jeseník při řešení mimořádných událostí a přispěje k bezpečnosti obyvatel města i širšího regionu.

Tuto akci finančně podpořil Olomoucký kraj.

(mat)

Užijte si další sezonu na kluzišti

Kluziště za sportovní halou v Jeseníku má za sebou úspěšný start letošní zimní sezony. První bruslaři si užili ledovou plochu zdarma v pátek 5. prosince. Pokud to počasí dovolí, bruslit se bude až do konce posledního termínu jarních prázdnin, tedy do 15. března.

Provoz kluziště probíhá denně od 9:00 do 21:30, stejně jako v minulých letech je rozvrh rozdělen na bloky pro školy, komerční proná-

Foto: Klára Kavková

Ledové vysvědčení

Přijďte s námi oslavit konec 1. pololetí. V pátek 30. ledna budou děti a studenti bruslit zdarma jako odměna za jejich školní výsledky.

jmy a veřejné bruslení. Novinkou této sezony jsou sobotní dopoledne, která patří hokejovým utkáním Hokejové ligy Jesenícka.

Děti do pěti let bruslí zdarma, děti a studenti od 5 do 15 let zaplatí 60 Kč, dospělí 120 Kč. Také v této sezoně jsou k dispozici permanentky na 10 vstupů. Na místě je možné si zapůjčit brusle, helmy i hokejky za jednotné půjčkové 50 Kč.

Aktuální informace o provozu kluziště v průběhu celé sezony a také rozpis zápasů Hokejové ligy Jesenícka najdete na sportovistejesenik.cz.

(mat)

Změna pravidel parkování ve městě

Město Jeseník od 1. ledna 2026 zavádí zpoplatnění dvou parkovišť na svém území. Jedná se o parkoviště za Pasáží Slovan (dříve Alkron) v ulici Palackého a o část parkoviště určenou pro nákladní vozidla v Zóně Za Podjezdem (parc. č. 1313/149 k.ú. Bukovice u Jeseníku).

Na obou uvedených parkovištích bude parkovné hrazeno – stejně jako na dalších zpoplatněných parkovištích ve městě – prostřednictvím mobilní aplikace EasyPark. Parkomaty zde instalovány nebudou. V případě parkoviště za Pasáží Slovan bude možné platbu mincemi nebo platební kartou provést v nejbližších parkomatech na Masarykově náměstí nebo v proluce na ulici Tyršova.

Ceník a doba zpoplatnění

Parkoviště za Pasáží Slovan (ulice Palackého)

➤ pondělí až pátek: 8:00 až 18:00

➤ sobota: 8:00 až 12:00

➤ mimo státní svátky

Ceny (stejně jako v proluce Tyršova a na Masarykově náměstí):

➤ půl hodiny: 10 Kč

➤ první hodina: 20 Kč

➤ každá další hodina: 40 Kč

Parkoviště pro nákladní vozidla v Zóně Za Podjezdem bude zpoplatněno od pondělí do neděle, 24 hodin.

➤ první hodina: 0 Kč

➤ každá další započatá hodina: 10 Kč

➤ celodenní parkování (24 h): 100 Kč

Další změny v parkování

Kromě těchto úprav byly již v loňském roce řidičům zpřístupněny dvě nové možnosti: odstavná plocha za Katovnou a parkovací stání naproti Vodní tvrzi (vedle Autohobby). Tyto nové plochy rozšířily parkovací kapacity v centru města. (mat)

Chystáte se uhradit pololetní platby za kroužky?

Blíží se pololetí a s ním i úhrady kroužků a volnočasových aktivit pro vaše děti. Připomínáme proto, že stále můžete využít příspěvek z projektu města Jeseník, realizovaného ve spolupráci se společností Correny. Možnost čerpat až 1 500 Kč trvá už jen do 31. ledna 2026.

Příspěvek je určen dětem do 18 let s trvalým pobytem v Jeseníku, přičemž trvalý pobyt musí mít také rodič či zákonný zástupce, který dítě registruje. Registraci lze přitom provést dvěma způsoby: na webu jesenik.correny.cz nebo

na Městském úřadu Jeseník (Karla Čapka 1147, kancelář č. 310).

Celkem město na podporu volnočasových aktivit vyčlenilo 1 000 000 Kč, které mohou být rozděleny mezi 666 dětí formou elektronických correntů v hodnotě 1 500 Kč na dítě. Tyto digitální městské „koruny“ mohou rodinám snížit náklady na kroužky až o 75 %. Vzhledem k blížícímu se ukončení projektu doporučujeme rodičům, kteří mají ještě část příspěvku k dispozici, aby jej využili právě nyní. (mat)

Senior taxi v roce 2026

Průkazy na rok 2026 budou k vyzvednutí v lednu na Tovární ul. vždy v pondělí od 9:00 do 16:00. Podmínky pro vyřízení služby SENIOR TAXI na rok 2026 zůstávají stejné – věková hranice 73 let, šest jízd na měsíc a provozování v pracovní dny od 6:00 do 18:00. Cena za jednu jízdu je 30 Kč. S případnými dotazy se můžete obrátit na Alenu Kalinovou, e-mail: alena.kalinova@jesenik.cz, tel. 584 498 406, (IPOS) ul. K. Čapka 1147/10, blok A, 4. patro, dveře č. 406. Alena Kalinová,

Odbor sociálních věcí a zdravotnictví

Literární okno 2025 – Když slova ožívají

Jeseník pokračuje v rozvoji konceptu smart city a posiluje své geografické informační systémy. V listopadu město dokončilo nový pasport památek ve svém vlastnictví, který je spolufinancován z dotace Olomouckého kraje.

Společné dopoledne plné tvoření

Ve středu 26. listopadu 2025 zaplnili Hudební sál Knihovny Vincence Priessnitze žáci druhého stupně základních škol z celého ORP Jeseník. Dorazili, aby společně tvořili, řešili úkoly a předvedli své originální nápady. Druhý ročník Literárního okna, pořádaný v rámci MAP Jesenicko IV, nabídl inspirativní dopoledne plné sdílení, kreativity a rozvoje komunikačních dovedností.

Do programu se zapojilo 24 žáků z šesti základních škol. Po registraci byli rozlosováni do smíšených týmů, což podpořilo vzájemné poznávání napříč třídami i školami. Soutěžící čekali literární kvíz, kreativní úkol a závěrečná prezentace vytvořených prací před odbornou porotou.

Vítězný tým

Největší úspěch zaznamenal tým fialových, který tvořili:

➤ Irena Černá (ZŠ Česká Ves)

➤ Anna Hapalová (ZŠ Jeseník)

➤ Adéla Švajdová (ZŠ Jeseník)

➤ Markéta Fialová (ZŠ Mikulovice)

Jejich společný výtvor zaujal originalitou, zpracovaností i týmovou souhrou.

Setkání, které má smysl

Celé dopoledne ukázalo, jak přínosné je spojení mladých lidí z různých škol v regionu. Literární okno podporuje tvořivost, spolupráci a sebevědomý projev před publikem. Všem žákům i pedagogům děkujeme za skvělou atmosféru a těšíme se na další ročník této obo-

Spolufinancováno
Evropskou unií

hacující akce.

Registrační číslo projektu CZ.02.02.XX/00/23_017/0008812.

Vendula Doleželová, MAP Jesenicko IV

Když věk je pouze číslo: Jeseník uspořádal Sportovní hry seniorů

Když se spojí chuť k pohybu a radost ze společného setkávání, vznikne atmosféra, která strhne i přihlížející. Přesně tak tomu bylo při česko-polských sportovních hrách seniorů, které ve středu 19. listopadu zaplnily sportovní halu v Jeseníku. Do soutěžního dne plného aktivit, inspirace a nových kontaktů se zapojilo třicet účastníků – patnáct domácích a patnáct hostů z polských měst Nysa, Glucholazy a Prudnik.

„Sportovní hry seniorů jsme v Jeseníku na posledky pořádali v roce 2018, o to víc mě těší, že jsme se k této myšlence mohli po letech znovu vrátit. Vidíme, že podobná setkání mají pro naše seniory velký přínos. Mohou spolu trávit čas, navazovat přátelství, sdílet své zkušenosti a především zůstat aktivní. Navíc díky účasti polských partnerů má akce i rozměr mezinárodní spolupráce,“ uvedl ředitel Centra sociálních služeb Jeseník Jan Rotter.

Účastníci si během dopoledne vyzkoušeli pět nenáročných disciplín zaměřených především na šikovnost a soustředění. Nechyběla střelba florbalovou hokejkou, jízda mezi kužely, překážková dráha s pingpongovou pálkou, hod na koš ani házení na přesnost.

Hry byly koncipovány tak, aby se do nich mohl zapojit každý. Na hladkém průběhu akce se kromě pracovníků Centra sociálních služeb podíleli i studenti Střední průmyslové školy Jeseník, kteří pomáhali s organizací jednotlivých soutěžních stanovišť. Program zároveň obohatily děti ze Základní umělecké školy Jeseník, které si pro seniory připravily atraktivní kulturní vystoupení. Po něm následovalo slav-

nostní předávání pamětních listů, drobných cen a vyhlášení vítězů.

„Sportovní hry seniorů nám opět ukázaly, že věk je jen číslo. Kromě aktivních seniorů z Jesenicka se zapojili i účastníci z Polska. Společně s jejich dalšími přáteli vytvořili skvělou atmosféru, užili si den plný pohybu a přátelské soutěživosti. Nejkrásnější ale bylo propojení

generací. Fandit přišli příbuzní i kamarádi, kteří vytvořili milé a energické obecenstvo,“ okomentovala starostka Jeseníku Zdeňka Blišťanová.

Akci uspořádalo město Jeseník ve spolupráci s Centrem sociálních služeb Jeseník a Kluby seniorů Jeseník, za finanční podpory DT Obec přátelská rodině a seniorům 2025. (mat)

Umělá inteligence zachraňuje diabetikům zrak. Jesenická nemocnice používá unikátní AI kameru

Nemocnice AGEL Jeseník výrazně zkracuje cestu diabetiků k záchraně zraku. Díky funduskamere s umělou inteligencí odhalí poškození sítnice za několik minut – bez rozkapávání očí, bez čekání na specializované vyšetření. Od zavedení technologie v roce 2023 zachytila AI kamera u 15 pacientů diabetickou retinopatii, která mohla vést až ke ztrátě zraku. Ročně nemocnice vyšetří přes 340 diabetiků, přičemž vyšetření je jednou ročně plně hrazeno ze zdravotního pojištění.

Diabetes mellitus představuje jedno z nejzávažnějších chronických onemocnění současnosti a počet pacientů s diabetem každoročně narůstá. „V naší diabetologické ambulanci ročně ošetříme cca 600 pacientů. Přitom neléčený či špatně kontrolovatelný diabetes může vést k vážným komplikacím, jako je ztráta zraku (diabetická retinopatie – poškození sítnice), poškození malých i velkých cév, amputace dolních končetin, kardiovaskulární onemocnění nebo poškození ledvin a nervů,“ říká primář interního oddělení MUDr. Miroslav Zapletal.

V rámci diabetologické ambulance se provádí také důležité vyšetření očního pozadí pomocí fundus kamery, která odhalí stupeň diabetického poškození zraku (diabetické retinopatie). Hlavním cílem vyšetření je odfiltrovat velkou část pacientů, kteří nemají žádné známky takzvané retinopatie, a ulehčit tak vytíženým očním lékařům. „Vyšetření provádíme u diabetologických pacientů 1. i 2. typu. Zároveň tuto službu nabízíme i praktickým lékařům, kteří mají obrovské množství pacientů s diabetem

2. typu v péči,“ upřesňuje primář. V případě prokázání diabetické retinopatie je pacient odeslán na specializované oční vyšetření. Samotné vyšetření funduskamerou je jednoduché, bezbolestné a rychlé. Jednou ročně je navíc plně hrazené ze zdravotního pojištění.

„Čekací doby jsou nyní minimální a na rozdíl od klasického vyšetření očního pozadí probíhá vyšetření bez mydriázy – tedy bez rozšíření zorničky pomocí rozkapání oka,“ vysvětluje MUDr. Zapletal hlavní výhodu metody. Pacient pouze přiloží hlavu ke kameře, která vyfotí oční pozadí, aniž by bylo nutné oko rozkapávat. „Pacient po vyšetření za pár minut v pořádku odchází a může třeba hned řídit auto,“ dodává primář.

Kamera oko pacienta vyfotí a AI následně rozpozná počínající změny, které souvisí s diabetickou retinopatií, tedy poškození oka u diabetu. Následně umělá inteligence vyhodnotí, zda jsou již u pacienta známky diabetické retinopatie. Dle výsledku je pak pacient buď objednan po roce na další kontrolu anebo při zachytu diabetické retinopatie odeslán k očnímu specialistovi.

Foto: Nemocnice AGEL Jeseník

„Ročně pomocí fundus kamery ošetříme přes 340 pacientů. Metodu jsme zavedli v roce 2023 a dosud jsme odhalili zhruba 15 případů diabetické retinopatie. Včasná detekce je naprosto zásadní – neléčená retinopatie totiž může skončit až ztrátou zraku,“ zakončuje primář interního oddělení MUDr. Miroslav Zapletal.

Nemocnice AGEL Jeseník

První vlašťovka: Na Nábřežní vznikají nové odborné učebny

ZŠ Jeseník na ulici Nábřežní hlásí viditelný krok kupředu. Po loňské povodni, která zasáhla celé přízemí budovy a přinutila část výuky přesunout do modulární školy, se nyní začíná rýsovat moderní zázemí pro odbornou výuku.

Rekonstrukce spodní části budovy si vyžádá svůj čas, který nelze urychlit. Probíhá příprava projektové dokumentace, jejíž dokončení se očekává v polovině roku 2026. Teprve poté může následovat stavební řízení a samotná realizace, která by – pokud půjde vše hladce – mohla skončit v roce 2027. Tento proces však přinesl i příležitost promyslet nové rozložení školy. Prostory v přízemí, kde byly původně některé odborné učebny, jsou vyhrazeny pro plánovanou vývažovnu. Odborný blok se proto přesouvá do horního patra, kde vzniká moderní a koncepčně jednotné zázemí.

První dokončenou učebnou je přírodovědná učebna, respektive učebna environmentální výchovy, kterou škola slavnostně otevřela v prosinci.

„Navazovat budou učebny fyziky, chemie, malá jazyková učebna i velká jazyková učebna a také informatika. To vše bychom chtěli zvládnout nejpozději do srpna,“ popisuje ředitel školy Dominik Liberda. A dodává, že obnova je financována z popovodňových účelových darů a financí, které škola získala z evropských fondů.

Zpráva z Nábřežní je tak povzbuzivá: škola se systematicky obnovuje a současně modernizuje. Výsledkem budou prostory, které dětem nabídnou kvalitnější a inspirativnější podmínky, než jaké zde byly před povodní. Velké poděko-

vání patří všem učitelům a dalším pracovníkům školy, kteří v náročném období udržují výuku v chodu, žákům za trpělivost a rodičům za podporu a pochopení.

(mat)

Nominace na cenu Olomouckého kraje za přínos v oblasti kultury za rok 2025

Olomoucký kraj vyzývá veřejnost k zasílání návrhů na udělení Cen Olomouckého kraje za přínos v oblasti kultury za rok 2025. Ocenění je určeno významným osobnostem působícím v kulturní oblasti i mimořádným počínům a aktivitám, které se v roce 2025 výrazně zapsaly do povědomí veřejnosti.

Příjem nominací probíhá do 31. ledna 2026 (včetně). Slavnostní vyhlášení oceněných je naplánováno na duben 2026.

Podávání návrhů

Návrhy na ocenění v jednotlivých kategoriích mohou podávat fyzické i právnické osoby. Elektronicky na e-mail: posta@olkraj.cz nebo prostřednictvím datové schránky: ID: qiabfmf. Písemně na adresu: Olomoucký kraj, Krajský úřad Olomouckého kraje, Odbor sportu, kultury a památkové péče, Jeremenkova 40a, 779 00 Olomouc. Pravidla a vzor nominace naleznete na cenykrajce.cz/rocnik/2025-kultura.

Kategorie ocenění

1. Cena za celoživotní přínos v oblasti kultury (dvorana slávy). Cena bude udělena konkrétní osobnosti s vazbou na Olomoucký kraj za její celoživotní přínos v oblasti kultury nebo památkové péče.

2. Výjimečný počín roku v oblasti umění. Je oceňována mimořádná umělecká aktivita (akce), která byla organizačně zajišťována nebo

realizována fyzickou nebo právnickou osobou s vazbou na Olomoucký kraj, a to v následujících oblastech umělecké tvorby:

- hudby,
- výtvarného umění,
- divadla,
- filmu, rozhlasu a televize,
- literatury.

3. Výjimečný počín v oblasti péče o kulturní dědictví, tradiční lidové kultury, ochrany a popularizace kulturních hodnot. Je oceňována mimořádná kulturní aktivita (akce) uskutečňovaná na území kraje v různých oblastech neprofesionálního umění, v oblastech památkové péče, muzejnictví, knižní kultury, uchovávání kulturních tradic atd. a je organizačně zajišťována či realizována fyzickou nebo právnickou osobou s vazbou na Olomoucký kraj.

4. Cena za podporu v oblasti kultury. Jsou oceňovány fyzické či právnické osoby za mimořádné aktivity v oblasti podpory kulturních hodnot (sponzoring, mecenášství).

5. Cena veřejnosti Olomouckého kraje za výjimečný počín v oblasti kultury. (mat)

Hvězdárna

Každé první úterý v měsíci je hvězdárna otevřena veřejnosti bez nutnosti rezervace (17:30 až 18:30). Jiný termín lze domluvit po předchozí domluvě s Jiřím Petřkovským na 739 438 211 nebo Martinem Petráskem na 608 063 628 (max. 15 osob) – prohlídka hvězdárny, pozorování hvězdné oblohy, stellarium. Vstupné 40 Kč, děti a studenti 20 Kč. Více informací na duhajes.cz. Viditelnost planet a události na obloze v měsíci lednu:

- Uran – viditelný v první polovině noci
- Saturn – viditelný večer na JZ, brzy zapadá
- Jupiter – v opozici, vysoká jasnost, viditelný po celou noc.
- 1. ledna – Měsíc v přízemí (360 348 km)
- 3. ledna – maximum meteorického roje Kvadrantid (60 až 120 meteorů za hodinu)
- 3. ledna – Měsíc v úplňku (10:00, „Vlčí měsíc“)
- 13. ledna – Měsíc v odzemi (405 436 km)
- 29. ledna – Měsíc v přízemí (365 878 km)

SVČ a zp DVPP DUHA Jeseník

AKCE

čtvrtek 1/1 od 17:00

Masarykovo náměstí

NOVOROČNÍ SETKÁNÍ 2026

Oslavme nový rok společným setkáním na náměstí. V 18:00 proběhne přítpek se starostkou města Zdeňkou Blištanovou. Vstup volný. Vystoupí: Brejle, Balkan Party Band. Pořádají MKZ Jeseník.

neděle 4/1 16:00

Katolický kostel Jeseník

KOMORNÍ SBOR FLORIAN: NOVOROČNÍ KONCERT S VARHANNÍM DOPROVODEM

Vstupné dobrovolné. Pořádají farnost a Florian.

čtvrtek 8/1 17:00

Výstavní síň v Divadle Petra Bezruče

VERNISÁŽ VÝSTAVY DAGMAR VOLTNEROVÉ „TVARÝ TICHÉ EXTÁZE“

Přijďte se přenést do světa posvátné geometrie. Najít portál do stavu bez myšlenek, do stavu úžasu nad světem. Do stavu tiché extáze. Vstup volný. Pořádají MKZ Jeseník.

sobota 10/1 18:00

Divadlo Petra Bezruče (za oponou)

KONCERT ZA OPONOU: ONDRA KOZÁK SÓLO 8 ZMIZELÉ JESENICKO PAVLA MACHÁČKA

Jakkoliv každý z nich působí v odlišném uměleckém i vědeckém prostředí, spojuje je hluboký vztah k Jeseníku a umění vyprávět příběhy. Čeká vás osobitá kombinace folku a bluegrassu doplněná vyprávěním o zaniklých osadách. Vstupné: 170 Kč, v den konání 200 Kč. Pořádají MKZ Jeseník.

sobota 17/1 17:00

Galerie Knihovny Vincence Priessnitz

VERNISÁŽ VÝSTAVY KAMILY HÁJKOVÉ: „ORGANICKÁ MORFOLOGIE“

Přijďte zahájit výstavu souboru obrazů, v nichž se vymývaný akvarel a akryl propojují do vrstevnatých struktur odkazujících k přírodním tvarům, procesu plynutí a tichým krajinám ukrytým pod povrchem. Vstup volný. Pořádají MKZ Jeseník.

sobota 17/1 18:00

Kino Pohoda

JÁ JSEM Z RYCHLEB... KDO JSI TY?

Jak se hledá identita v krajině, kde se dějiny přetrhly? Dokumentární snímek Lenky Nemeškalové a Kláry Ketnerové zve diváky do zapomenutých hor, kde lidé znovu objevují domov, tradice a sami sebe. Vstupné dobrovolné. Pořádají MKZ Jeseník.

neděle 18/1 15:00

Divadlo Petra Bezruče

FERDA MRAVENEC V CIZÍCH SLUŽBÁCH (POHÁDKOVÁ NEDĚLE)

První letošní pohádková neděle přinese dětem veselý výlet do hmyzí říše za dobrodružstvím známé pohádkové postavičky podle stejnojmenné knihy Ondřeje Sekory. Hrají: J. Julínek a A. Julínková / T. Slánská. Vstupné: 130 Kč, děti 90 Kč. Pořádají MKZ Jeseník.

úterý 20/1 9:30

Knihovna Vincence Priessnitz
(Oddělení pro děti a mládež)

FREEVALDA KLUBÍK

Společné čtení a tvoření pro děti do tří let. Nutná rezervace do pondělí 19. ledna do 17:00. Petra Malinková, tel.: 725 717 846 nebo malinkova@mkzjes.cz. Vstup volný. Pořádají MKZ Jeseník.

úterý 20/1 18:30

Divadlo Petra Bezruče

LÁSKA, SEX A ŽÁRLIVOST

Dva manželské páry. Jedna nevěra. A jeden plán na strašlivou pomstu, který se strašlivě pokazí. Komedie Marca Camolettiho plná milostných zmatků, humorných nedorozumění a nečekaných odhalení. Hrají: D. Šinkorová, L. Ondřej, L. Vojtová, K. Janáčková, M. Davídek, F. Skopal. Vstupné: 460 Kč; senioři a studenti 380 Kč. Pořádají MKZ Jeseník.

pátek 23/1 17:00

Knihovna Vincence Priessnitz
(Hudební sál)

PAMĚŤ PŘEDKŮ. O OSUDU JEDNÉ ŽIDOVSKÉ RODINY ZA DRUHÉ SVĚTOVÉ VÁLKY

K blížícímu se Mezinárodnímu dni památky obětí holocaustu nahlédneme na toto tíživé téma z odborného, ale i ryze osobního hlediska. O složitosti pátrání po osudech předků tragicky zesnulých v koncentračních táborech povypráví pedagogka Tereza Dennerová z Brna, která díky svému bádání našla spojení také s rodinou na Jeseníku... Vstupné dobrovolné. Pořádají MKZ Jeseník.

sobota 24/1 16:00

Křesťanské společenství Jeseník,
Husova 191/2

SETKÁNÍ S HAYATEM OKAMUROU: PROČ BÝT AKTIVNÍ V POLITICE?

Neformální setkání s Hayatem od 16:00, poté v 17:00 beseda o tom, proč nevzdávat aktivní zapojení do politiky. Občerstvení zajištěno, ale můžete přinést i něco svého. Vstup a výstup volný. Pořádá Křesťanské společenství Jeseník.

úterý 27/1 17:30

Hudební sál Knihovny
Vincence Priessnitz

ZDRAVOTNÍ PŘEDNÁŠKA O BYLINKÁCH A MASTIČKÁCH: NA POTLAČENÍ BOLESTI POHYBOVÉHO APARÁTU

Přednáší lázeňský lektor a bylinkář Karel Štenbaur. Tužku, papír na poznámky a dobrou náladu s sebou. Vstup volný. Pořádají MKZ Jeseník.

středa 28/1 10:00 až 14:00

Kongresový sál

O PRIESSNITZŮV DORTÍK

21. ročník soutěže odborných dovedností cukrář-junior. Vstup volný. Pořádají Střední škola gastronomie, farmářství a služeb Jeseník, pod odbornou záštitou Asociace kuchařů a cukrářů ČR, pobočka Brno ve spolupráci s PLL, Svět pečeni, CESC Vybavení restaurací, barů a cukráren a IREKS.

čtvrtek 29/1 17:00

Kaple

KONCERT ŽÁKŮ ZUŠ JESENÍK

Představí se žáci hudebního oddělení a literární-dramatického oboru. Pořádá ZUŠ Jeseník a SPU.

čtvrtek 29/1 19:00

Hala Sanatoria Priessnitz

KONCERT U BÍLÉHO KLAVÍRU

Krásné prostory Haly Sanatoria Priessnitz tentokrát rozezní Vladimír Najdekr a jeho swingovo-jazzový repertoár. Vstupné dobrovolné. Pořádají PLL.

sobota 31/1 16:00

Kaple Jeseník

KONCERT K 229. VÝROČÍ NAROZENÍ FRANZE SCHUBERTA

Letošní koncert se ponese v duchu podtitulu „Around Schubert-Overtures“ a vystoupí na něm dva klavíristé: Ema Jedlička Gogová (Česko) a Gert Hecher (Rakousko). Zazní díla nejen Franze Schuberta, ale také Carla Czerného, Roberta Schumanna a Felixe Mendelssohna Bartholdyho. Vstupné 120 Kč, senioři a studenti 80 Kč. Pořádají MKZ Jeseník.

sobota 31/1 18:00

Hala Sanatoria Priessnitz

ZPÍVÁNKY

Přijďte si poslechnout a zazpívat lidové, lidovkové písně a hity 50. a 60. let u harmoniky. Vstupné dobrovolné. Pořádají PLL.

VÝSTAVY

8/1 až 19/2

Výstavní síň Divadla Petra Bezruče

DAGMAR VOLTNEROVÁ „TVARÝ TICHÉ EXTÁZE“

Výstava Dagmar Voltnerové vás přenesení do světa posvátné geometrie, ve kterém spolu tančí hvězdy, kruhy a čtverce v příjemné, harmonické symetrii. Jeho souměrnost vytváří řád, opakující se předvídatelnost fraktálních vzorců a zároveň zobrazuje touhu přísnou pravidelnost rozvlnit. Výsledkem je pronikání sevřenosti řádu rozvernou anarchií. Vstup volný. Pořádají MKZ Jeseník.

17/1 až 27/2

Galerie Knihovny V. Priessnitz

KAMILA HÁJKOVÁ „ORGANICKÁ MORFOLOGIE“

Výstava Organická morfologie představuje soubor obrazů, v nichž se vymývaný akvarel a akryl propojují do vrstevnatých struktur odkazujících k přírodním tvarům, procesu plynutí a tichým krajinám ukrytým pod povrchem. Vstup volný. Pořádají MKZ Jeseník.

VLASTIVĚDNÉ MUZEUM
JESENICKA

23/9 2025 až 4/1/2026

Galerie Vodní tvrže Vodní tvrže
HRANICE?!

Výstava přiblíží jeden z nejcharakterističtějších historických fenoménů Jesenícka, a sice proměny hraničních čar, ať už těch státních, zemských, či jednotlivých panství. Vedle zajímavých hmotných dokladů, jako jsou kupř.

původní hraniční kameny, bude k vidění i bohatý obrazový materiál. Autoři výstavy: Jan Petrásek, Matěj Matela, Milan Rychlý. Vstupné: 60/30 Kč.

13/1 až 8/2

Galerie Vodní tvrze Vodní tvrze

Z JIHU NA SEVER. VÝSTAVA OBRAZŮ KAMILY REICHMANNOVÉ

Výstava vás zavede do proslulých koutů rodného Slovácka až po Jesenicko, kde nějaký čas žila, kam se ráda vrací a čerpá inspiraci pro svou tvorbu. Kontrasty těchto rozličných krajín můžete spatřit jak v barevné paletě, tak stylu malby. Dne 7. února se v 18:00 uskuteční derniéra. Dopoledne téhož dne od 9:30 do 12:30 proběhne workshop akvarelu pro dospělé přímo pod vedením autorky. Vstupné: 60/30 Kč.

4/11/2025 až 25/1/2026

Hlavní výstavní sál

ZMATENÉ PENÍZE

Interaktivní numismatická výstava, která se snaží hravou formou posílit finanční gramotnost dětí a mládeže a zároveň popisuje zmatky ve financích států zapojených do první světové války (nouzovky, kolkování, hyperinflace apod.). Kurátorka: Ivana Zavadová. Vstupné: 60/30 Kč.

čtvrtek 22/118:00

Rytířský sál Vodní tvrze

PŘEDNÁŠKA HISTORIE SPLAVOVÁNÍ VOLNÉHO DŘEVA NEJEN V JESENÍKÁCH

V dobách, kdy ještě jesenickými horami nevedlo tolik cest a svážnic, museli dřevaři volit jiné možnosti, jak dostat dříví z lesů. Mimo jiné vy-

užívali sílu horských potoků. Dravé jesenické vody by mohly vyprávit, kolik tisíců sáhů polen přeplavily do údolí... O dějinách tohoto zajímavého řemesla i o způsobech, jakými se praktikovalo nejen v kraji pod Pradědem, pohovoří Matěj Matela, etnograf VMJ. Vstup volný.

Aktuální program Kina Pohoda
na www.kinopohoda.cz

DAGMAR VOLTNEROVÁ
TVARY TICHÉ EXTÁZE

VÝSTAVA

Vernisáž: ČT 8/1/2026 17:00
Výstavní síla Divadla Petra Bezruče Jeseník
Trvání výstavy: 8/1/2026 – 19/2/2026
Vstup volný / www.mkzjesenik.cz / galerie@mkzjesenik.cz / FB Současné umění pro Jeseník

Divadlo SemTamFor
www.semtamfor.cz

THE SINGERS

Ferda Mravenec
v cizích službách

NE 18. 1. 2026 15:00
DIVADLO PETRA BEZRUČE
JESENÍK
DĚLKA PŘEDSTAVENÍ 45 MIN.
VSTUPNÉ 130 Kč, DĚTI 90 Kč.

LÁSKA, SEX A ŽÁRLIVOST
MARC CAMOLETTI

KOMEDIE
REŽIE: RADKA STUPOVÁ
HRAJE: DANIELA ŠIMHOŘOVÁ, MARTIN DAVÍDEK, LUCIE VOJTOVÁ, LADISLAV OMŠEJ, KRISTÝNA JAMÁČKOVÁ, FRANTIŠEK ŠKOPAL

ST 20. 1. 18:30
Divadlo Petra Bezruče
Jeseník
Vstupné: PŘEDSTAVENÍ V PŘEDPRODEJI
DOPROSKÉ 400 Kč, STUDENTŮ A SENIORŮ 300 Kč.

Novoroční probuzení hudbou i příběhy našeho kraje

Již v sobotu 10. ledna se mohou milovníci kultury těšit na neotřelou novoroční akci v podobě komponovaného večera, který propojí dvě výrazné osobnosti našeho regionu – muzikanta Ondru Kozáka a popularizátora regionální vlastivědy Pavla Macháčka. Každý z nich sice pracuje v jiném uměleckém i vědeckém světě, ale oba spojuje hluboký vztah k Jesenicku a schopnost vyprávět příběhy.

Zkušený hudebník Ondra Kozák vystoupí za oponou jeviště Divadla Petra Bezruče. Publikum se může těšit na osobitou směs folku a bluegrassu, které se Ondra věnuje nejen jako interpret, ale i jako pedagog a autor. K Ondrovi se připojí Pavel Macháček, zapálený badatel a znalec místních dějin. Jako spoluautor knih z edice *Zmizelé Jesenicko* se dlouhodobě věnuje zachycování příběhů a podoby našeho regionu tak, jak postupně mizí z paměti i map. Koncert začíná v 18:00, vstupenky v předprodeji 180 Kč, v den konání 200 Kč.

MKZ Jeseník

Pocta Franzi Schubertovi v Kapli

Tak jako každý leden i letos proběhne koncert věnovaný 229. výročí narození Franze Schuberta, významného skladatele spojeného svými kořeny s naším regionem. V sobotu 31. ledna od 16:00, přímo v den jeho narozenin, se můžete těšit na jedinečný kulturní program.

Na Jesenicko zavítá česko-makedonská pianistka Ema Jedlička-Gogová, která vystoupí se svým rakouským kolegou Gertem Hecherem. Letošní koncert nese podtitul *Around Schubert Ouvertures* a nabídne výběr ouvertur nejen od samotného Schuberta, ale také od jeho současníků: Roberta Schumanna, Carla Czerného či Felixe Mendelssohna Bartholdyho. Dramaturgie koncertu umožní nahlédnout do pestrého hudebního prostředí první poloviny 19. století – nenechte si ujít tuto jedinečnou příležitost. Vstupné 120 Kč, pro seniory a studenty 80 Kč.

Petra Fusová MKZ Jeseník

Dokument Já jsem z Rychleb... Kdo jsi ty? Silný příběh o domově, kořenech a hledání nových tradic

Dokument *Já jsem z Rychleb... Kdo jsi ty?*, který vznikl téměř rok v prostředí Rychlebských hor, přináší citlivý pohled na vztah lidí k místu, kde žijí. Nezachycuje pouze krásy zdejší krajiny, ale především intimní svědectví o tom, jak prostředí formuje identitu a jak silné může být pouto k domovu.

Dokument vytvořila autorská dvojice Klára Ketnerová a Lenka Nemeškalová. Klára je iniciátorkou projektu *V tom našem kraji v kroji* a stojí za vznikem zpěvníku *Písně Rychlebských hor*. Jejím cílem je oživit a tvořit nové tradice v bývalé sudetské oblasti, kde byly historické kořeny zprůhrány. Projekt spojuje místní obyvatele prostřednictvím folkloru, hudby, tance, rukodělné tvorby a společného setkávání. Nejvhodnější pro ni je zapojení místních lidí do samotné tvorby tradice a silné propojení, které díky společným aktivitám vzniká.

Lenka je mladá umělkyně s výrazným talentem pro filmovou tvorbu. Od počátku je součástí

projektu a v dokumentu se ujala především režie a střihu. Její cit pro vyprávění umožňuje zachytit obrazem nejen atmosféru kraje, ale i emoce a osobní příběhy lidí, kteří v něm žijí. Film přináší výpovědi obyvatel různých generací a zachycuje jejich vztah k domovu. Klade otázky týkající se identity, co znamená patřit k určitému místu, a zda mohou vzniknout nové tradice tam, kde po těch starých zdánlivě nezbylo nic.

Dokument provází také hudba inspirovaná Rychlebskými horami. Úvodní píseň *Neodlétěj*, v podání tria Karolíny Kmetové, Evy Danielové a Zdeňky Regala Jurčíka, se stala hudebním motivem celého snímku. Dále zaznívají melodie

a písně Rychlebských hor. Tvůrkyně dokumentu vyjadřují hluboké poděkování všem, kteří se na projektu podíleli, a vyzdvihují, že film není pouze o několika jednotlivcích, ale „o nás všech“, kteří Rychlebské hory nosíme v srdci.

Dokument *Já jsem z Rychleb... Kdo jsi ty?* se nyní vydává za diváky i mimo Rychlebské hory. Další promítání proběhne v sobotu 17. ledna v 18:00 v Kině Pohoda v Jeseníku. Tvůrkyně chtějí snímek postupně uvést také na festivalech a v dalších regionech České republiky, aby inspiroval k zamyšlení nad vztahem k místu, odkud pocházíme, a nad tím, jak vznikají tradice, které nás spojují.

MKZ Jeseník ve spolupráci s Klárou Ketnerovou

V rytmu tance s Martinou Viktorií Kopeckou a Zbigniewem Czendlikem

Život je jako tanec – někdy se nám daří držet krok, jindy se do rytmu jen těžko dostáváme. Důležité ale je nepřestat tančit. Touto metaforou uvádějí husitská farářka Martina Viktorie Kopecká a římskokatolický kněz Zbigniew Czendlik svou talkshow *V rytmu tance*, která zavítá v pondělí 2. února do Divadla Petra Bezruče v Jeseníku.

Oba vystupující patří mezi výrazné osobnosti duchovního života v České republice. Jejich společné povídání však není náboženskou přednáškou, ale otevřeným dialogem dvou lidí, kteří v životě prošli nečekanými cestami a dnes je sdílejí s humorem, nadhledem a velkou dávkou lidskosti.

Martina Viktorie Kopecká se k duchovnímu povolání dostala až v dospělosti – původně pracovala mimo církevní prostředí a teprve postupně objevovala vlastní směřování. Dnes působí nejen jako farářka, ale rovněž jako psychoterapeutka a pracovnice krizové intervence, což její pohled

obohacuje o zkušenost s reálnými životními příběhy lidí, kteří se na ni obracují v těžkých situacích. Také Zbigniew Czendlik je známý svou otevřeností a přirozenou schopností komunikovat s lidmi napříč generacemi. Kromě kněžské služby se věnuje veřejnému působení, médiím a autorské činnosti. Jeho pověst „sympatického rebelu v kolárku“ dodává společným rozhovorům lehkost a zároveň odvahu dotýkat se témat, která bývají jindy spíše tiše přehlížena.

Tato nekonvenční dvojice duchovních tak vytváří výbornou platformu pro otevřené roz-

hovory, které se dotýkají víry, životních voleb, pochybností i radosti. Talkshow není určena jen věřícím, záměrem obou hostů je nabídnout inspiraci všem, kteří mají chuť zamyslet se nad vlastním životním tancem.

V *rytmu tance* – talkshow Martiny Viktorie Kopecké a Zbigniewa Czendlika se koná v pondělí 2. února od 18:30 v Divadle Petra Bezruče. Délka pořadu činí 90 minut (bez přestávky) a po jeho skončení následuje autogramiáda účinkujících.

Táňa Matelová MKZ Jeseník

DIVADLO PETRA BEZRUČE JESENÍK

28. října 880/16, 790 01 Jeseník

mkzjes.cz

PŮLROČNÍ DIVADELNÍ PŘEDPLATNÉ ABONMÁ ÚNOR až KVĚTEN 2026

Název inscenace: **PRESIDENTI**
Datum uskutečnění: **9. 2. 2026 | 19:00 h.**

Hrající soubor/divadlo: Strašnické divadlo / Adverte

Ostrá satirická komedie Martina Simandla ze zákulisí politiky.

Někoho průchodí, někoho nejímá závažného a zmazaného, někoho, koho nám lid zbaští i s navijákem, s kým se prostý lid identifikuje, a kdo nás ostatní na sachovém poli neobtěžuje... V zákulisí prezidentské volby se nehraje na ideály — řady se intrikuje, kalkuluje a balancuje mezi skandály. Satirická komedie z prostředí lobbistů, marketérů a mocenských hráčů je svižná, trefná a neptijemně pravdivá. Simandlova komedie nabízí neúprosný pohled do zákulisí politiky, do způsobu myšlení jejich vykonavatelů, protagonistů i vykořisťovatelů. Pokud se v politice nic nezmění, tak Vám tato komedie smíchy urve bránicí.

Hraji:

**Petr Vondráček, Michaela Dolinová, Zdeněk Žák, Šárka Vaňková,
Radomír Švec, Marcela Augustová (hlas ze záznamu)**

Délka představení ca 90 minut bez přestávky. Představení v předplatném.

Doprovodové vstupné 460 Kč, studenti a senioři 380 Kč.

Pořádají MKZ Jeseník.

Název inscenace: **KOMEDIE O KOMIKOVI**
Datum uskutečnění: **7. 4. 2026 | 18:30 h.**

Hrající soubor/divadlo: Divadlo Komediofgr

Veselohra Luboše Baláka o smíchu.

Okresní město. V něm starý hotel. A pokoj přiměřené ceny. V tom pokoji stárnoucí komik. Stárnoucí — ale ve formě! Zrovna se vrátil ze své vybrané show, kterou diváci tak milují. Zazněly nejlepší skeče! Pravda, ty brilantny jsou sice staršího data, ale pořád se lesknou, takže diváky ještě teď bolí ústa a bránice od smíchu. Komik je ve formě, ale konec jeho kariéry se blíží. Stane se tak každému. Ať jste pilot nebo chirurg. Je tu doba rekapitulace, loučení a odcházení. Jak si s ní poradí? Jaký megafón vymyslí na závěr? Během večera našeho přítele navštíví devět postav. Díky jim projde znovu svým životem, prověří si svůj charakter, objeví sebe sama v novém světě, a především si vyzkouší a ověří své nejlepší skeče, vtipy a gagy.

Hraji:

Miroslav Táborský, Filip Teller

Délka představení ca 110 minut s přestávkou. Představení v předplatném.

Doprovodové vstupné 460 Kč, studenti a senioři 380 Kč.

Pořádají MKZ Jeseník.

CENA A VÝHODY PŘEDPLATNÉHO

PŮLROČNÍ ABONMÁ

(únor 2026 — květen 2026)

Dospělý: 1 550 Kč

Student/senior*: 1 250 Kč

* Nárok na slevu ze základní ceny se prokazuje platným občanským průkazem nebo senior pasem při vyzvednutí abonenty (kartičky předplatitele) na recepci MKZ nebo na pokladně před prvním představením.

VÝHODY:

- garantovaná sleva 25 % na vstupném oproti předprodejší ceně
- sleva 50 % na vstupném na 28. Divadelní Žitvě 2026 (10.—11. 4. 2026)
- sleva 50 % na vstupném na dva filmy z programové nabídky jesenického kina dle vlastního výběru během 2. pol. divadelní sezóny, tj. únor—červen 2026 (nutno předem zatelefonovat vedoucímu kina p. Kašparovi a vytvořit rezervaci)

Název inscenace: **PANE, VY JSTE VDOVA!**
Datum uskutečnění: **10. 3. 2026 | 18:00 h.**

Hrající soubor/divadlo: Divadlo Šumperk

Bláznivá sci-fi komedie podle legendárního filmu Miloše Macourka a Václava Vorlíčka.

Rozpustit neschopnou armádu, která způsobuje jen chaos a zmatky, se může na první pohled zdát jako dobrý nápad. Když se o to však pokusí královna Rosemary XV., stane se terčem série atentátů a pokusů o státní převrat. Vynalézaví spiklenci se vladárku pokouší odstranit nejrůznějšími způsoby, ale jejich nápaditost dalece převyšuje jejich schopnosti. No budejť by ne. Královna má na své straně astrologa Hampla, který vždycky přesně a s předstihem ví, co se na ní chystá. Nastalá situace přináší bezpočet zmatků a brzy už nikdo nebude vědět, kde mu mozek stojí... Co je psáno ve hvězdách, se dozvíte v této bravurní retro komedii v režii a jevištní úpravě režiséra Jiřího Lišky, jehož tvorba je doposud známá především dětem, a to díky šumperským inscenacím „Rychlébské pohádky“ a „Hrnečku, vaň!“.

Hraji:

**Kryštof Zajíček Grygar, Jan Hönig, Barbora Niedobová,
Jakub Selinger, Michal Busta, Olga Kaštická, Klára Marxová,
René Šmótek, Alexandr Stankuš, Ladislava Jančíková,
Hana Vonzino, Martin Šmerda**

Délka představení ca 120 minut s přestávkou. Představení v předplatném.

Doprovodové vstupné 460 Kč, studenti a senioři 380 Kč.

Pořádají MKZ Jeseník.

Název inscenace: **POSTRADATELNÍ**
Datum uskutečnění: **12. 5. 2026 | 19:00 h.**

Hrající soubor/divadlo: Divadelní spolek Frida

Komedie Jakuba Nvoťy o tom, že nikdy není pozdě uvědomit si, že už je pozdě.

Kdo si pamatuje 90. léta? Naši dva hrdinové, kteří se dnes nahodou setkali, ano. Ty časy jsou už za nimi, ale navždy je poznamenaly. Jak rozdělily jejich generaci? Dnes oba vzpomínají na dobu, kdy začínali. Byli mladí, draví, měli sny a ideály... Ale najednou se pro ně vše překvapivě změnilo. Navíc je tu žena, kterou si až příliš dobře pamatují. Kdyby jen věděli, kde se právě teď nachází.

Hraji:

Martin Trnavský, Radim Novák

Délka představení ca 90 minut bez přestávky. Představení v předplatném.

Doprovodové vstupné 460 Kč, studenti a senioři 380 Kč.

Pořádají MKZ Jeseník.

Jeseník v časech první republiky (I. díl)

Nový seriál Našeho města, vycházející z městské kroniky, přibližuje život v Jeseníku v letech 1918–1938. Úvodní díl popisuje nejednoduchý proces začlenění města do československé správy po vzniku republiky a napjaté vztahy mezi státní mocí a zdejším obyvatelstvem.

Jeseník na prahu nové republiky

Na podzim roku 1918 se město, tehdy téměř výhradně obývané německým obyvatelstvem, ocitlo po vyhlášení Československé republiky pod její novou státní správou. Místní obyvatelé a jejich představitelé to odmítali a spolu se sousedními převážně německými okresy se přihlásili k nově vyhlášené provincii Sudetenland, kterou hodlali začlenit do Německého Rakouska (Deutschösterreich). Tento státní útvar usiloval o následné připojení k Německu. V regionu tak panovalo citelně vyhrocené napětí a místní Němci byli dokonce připraveni proti novému státu ozbrojeně vystoupit; ve městě se proto zformovala lidová domobrana (Volkswehr).

Příchod československého vojska

Začátkem ledna roku 1919 vstoupily do Jeseníku československé jednotky s cílem města obsadit. Zpočátku sem dorazila pouze malá skupina z Hanušovic – dvacet četníků pod velením vrchního strážmistra Kalendy a devatenáct vojáků vedených poručíkem Doubavským. Teprve o několik dní později následoval příjezd celého praporu československé armády, který doprovázeli italští důstojníci. Vojáci byli vybaveni polní výstrojí a nesli s sebou také ruční granáty. K dispozici měli i několik děl. Podle zápisu v kronice proběhlo obsazení města v naprostém klidu. Jednotky byly ubytovány v Hedvičině sále (Hedwigssaal), v Katolickém spolkovém domě (dnešní Divadlo Petra Bezruče) a Lidovém domě (dnes hotel Praděd), dále pak v továrních budovách firmy Regenhart & Raymann. Velitelství sídlilo v domě střeleckého spolku na dnešní Husově ulici. Již v následujících dnech však došlo

k několika nepříjemným incidentům. Jeden z nich se týkal nejmenovaného obchodního zaměstnance, kterého vojáci na ulici zbili.

Protest městského zastupitelstva

Protože v té době ještě nebyla uzavřena mírová smlouva v Saint-Germain a obyvatelé města se vyslovili pro připojení k Německému Rakousku, protestovalo městské zastupitelstvo na své schůzi konané 3. ledna 1919 proti obsazení města československou vládou. Místní samospráva vedená starostou Dr. Emilem Hauckem přijala jednomyslné usnesení: „Frývaldov je a vždy bylo čistě německé město, ležící v rozsáhlém, souvislém, čistě německy osídleném území. Hlásíme se k německo-rakouské republice s připojením k Německé říši, stojíme na stanovisku práva národů na sebeurčení a jsme pevně přesvědčeni, že mírová konference tyto naše požadavky naplní. Protestujeme proto proti obsazení našeho čistě německého města Čechoslováky a můžeme je považovat pouze za dočasné opatření nařízené Dohodou.“ Usnesení bylo zástupci města přijato s bouřlivým potleskem. Následné převzetí státních úřadů českými zástupci však proběhlo bez větších potíží. Dosavadní okresní hejtman Max Weichs zur Wenne, který odmítl složit přísahu věrnosti Československé republice, byl ze své funkce odvolán a na jeho místo byl jmenován Walter Jakubowski. Ostatní státní úředníci byli po složení přísahy věrnosti ponecháni ve svých funkcích. A jen dodejme, že návrhy provincie Sudetenland na její uznání a začlenění do Německého Rakouska byly mírovou smlouvou uzavřenou 10. září 1919 v Saint-Germain nakonec zcela odmítnuty.

Odstranění symbolů monarchie

Pamětní deska s reliéfem hlavy císaře Františka Josefa I., připomínající jeho návštěvu Jeseníku v roce 1860, která byla umístěna na budově tehdejšího okresního hejtmánství na náměstí, musela být 28. května 1919 odstraněna. Stejně tak byl sňat císařův portrét na kamenné pyramidě u pramene v městském lese (pramen U Vousáče). Další veřejná zařízení a místní označení připomínající bývalou rakouskou monarchii byla přejmenována. Ulice vedoucí k nádraží, dosud nazývaná Alžbětina, dostala nové jméno Masarykova (dnešní Tyršova) a nemocnice císařovny Alžběty (Kaiserin-Elisabeth-Krankenhaus) byla nově označena jako nemocnice svatě Alžběty (St. Elisabeth-Krankenhaus).

Dne 21. dubna 1919 byly v Jeseníku rozšířeny letáky, které vyzývaly obyvatelstvo, aby „protestovalo proti převzetí německého Sudetenlandu československou vládou.“ Následovalo několik zatčení a uvalení trestů. Profesor zdejšího reformativního reálného gymnázia, Dr. Rudolf Widerhofer, který byl podezírán jako organizátor této akce, byl zbaven svého místa. Jeseník i území Československé republiky opustil a odešel do Rakouska.

Výrazným symbolem nového režimu se stal státní svátek 28. října. Kronikář uvádí, že se tento den slavil již roku 1919 i v Jeseníku, slavnost s vojenskou přehlídkou na náměstí však v prvních letech provázely nepříjemné incidenty. Mnoho místních obyvatel si při zaznění státní hymny ponechalo klobouky či čepice na hlavě. A jak kronikář uzavírá, dělo se tak proto, že téměř nikdo melodii nové státní hymny neznal.

(pokračování příště)

Michaela Neubauerová,
Státní okresní archiv Jeseník

Šestkový rok. Muzejní fejeton s výzvou na konci

Stalo se jakýmsi nezpochybnitelným atributem současných rozprav o naší minulosti, že nejvýznamnější mezníky českých dějin nastaly v letech končících číslem 8. Aniž by bylo mým cílem jakkoliv zpochybňovat historický význam Jara národů 1848 či vznik republiky na podzim 1918, pojďme na chvíli tuto osmičkovou floskuli trochu vyvážit. A sice hrstkou vybraných událostí, jež se odehrály v letech končících šestkou. Nejen v kontextu celostátním, ale i v tom jesenickém totiž letos najdeme kulatých výročí celou řadu.

Velký lékař

Dne 12. února uplyne 80 let od úmrtí jedné z vůbec největších osobností, které spatřily světlo světa na Jesenícku – věhlasného lékaře Adolfa Lorenze, jenž stanul u počátků moderní dětské ortopedie. Při této příležitosti proběhne ve Vodní tvrzi slavnostní křest publikace o jeho životě a díle, jejímž kmotrem se stane vídeňský psycholog Riccardo Draghi-Lorenz, pravnuke velkého ortopeda. Aby toho v souvislosti s Lorenzem nebylo málo, na letošní rok zároveň připadá 60. výročí znovuvrácení Lorenzovy pamětní desky na dům, kde prožil bezstarostné dětství, než se ve dvanácti letech roku 1866 vydal do velkého světa. K opětovné instalaci tabule, pocházející z dílny významného umělce

Josefa Obetha, došlo u příležitosti oslav 700 let města Vidnavy roku 1966 a je veskrze příznačné, že onen dům dosud nese číslo popisné 66...

Šestky jako výzva

Lorenzovým úmrtím však šestkový rok pro jeseníckou vlastivědu zdaleka není vyčerpán. Psal se rok 1826, když Vincenz Priessnitz dostavěl první skutečně funkční a plnohodnotný lázeňský dům, a započal tak vzestup Gräfenberku. Kromě toho byl tehdy poprvé pozván k císařskému dvoru na konzultace ohledně léčby arcivévodě Antonína Viktora, čímž se dostal do povědomí nejvyšší společnosti. Do historie zdejšího regionu se vepsala rovněž prusko-rakouská válka roku 1866, jejíž první padlý voják

odpočívá na hřbitově v Písečné. V listopadu 1916 zemřel císař František Josef I., o jehož osobě i zaniklé monarchii plánujeme uskutečnit besedu, a tři desetiletí nato, v lednu 1946, pak započal zřejmě nejzásadnější moment moderních jeseníckých dějin, a sice organizovaný odsun německého obyvatelstva z ČSR, který vystřídal divoké transporty z předchozího roku. Mohli bychom v šestkách pokračovat dále, nicméně stanovený rozsah příspěvku je nepřekročitelný. Vyzývám tedy tímto všechny badatele na poli regionálních dějin, ty odborné stejně jako amatérské: nenechte rok 2026 uplynout bez povšimnutí. Je totiž skutečně co si připomínat.

Matěj Matela,
Vlastivědné muzeum Jeseníka

Obory s výučním listem

Gastronomie a potravinářství

- Cukrář
- Pekař (stipendium)
- Kuchař-číšník
- Řezník-uzenář (stipendium)

Farmářství

- Výrobce kožedělného zboží-sedlář (stipendium)
- Zemědělec-farmář (stipendium)
- Včelař
- Opravář zemědělských strojů
- Jezdec a chovatel koní
- Podkovář a zemědělský kovář (stipendium)
- Umělecký kovář a zámečník, pasíř (stipendium)

Maturitní obory

- Masér ve zdravotnictví
- Nutriční asistent
- Mechanizace a služby (stipendium, odpadové hospodářství)
- Uměleckořemeslné zpracování kovů

Nástavbové studium

- Podnikání

+420 584 411 171, +420 584 487 709
info@sosjesenik.cz | U Jatek 916/8, 790 01 Jeseník | www.sosjesenik.cz

RV2500196/03

NOVÁ PRÁCE V NOVÉM ROCE

Přejeme našim stávajícím i novým zaměstnancům krásné Vánoce a vše nejlepší v novém roce 2026.

personalni@retezarna.cz

+420 584 488 149

Řetězárna a.s.®

KVALITA PROVĚŘENÁ ČASEM

RV2500067/04

Skibus Jeseníky letos vyjede už 25. prosince a bude jezdit každý víkend až do března

Oblíbený Skibus Jeseníky letos vyjede výjimečně brzy – poprvé bude v provozu už 25. prosince 2025, tedy přímo během vánočních svátků. Následně bude jezdit každý víkend po celou zimní sezonu až do 8. března 2026, což návštěvníkům Jeseníků výrazně rozšíří možnosti, jak se pohodlně a ekologicky dopravit do zimních středisek bez nutnosti využití automobilu, odpadnou jim tak také starosti s hledáním parkovacích míst.

Skibus bude jezdit ze Šumperka a z Jeseníku a jeho cílem je pohodlně dopravit lyžaře a běžkaře na Červenohorské sedlo, jedno z nejvýznamnějších zimních středisek v oblasti. Současně tak pomůže odlehčit dopravní zátěži horského sedla, která v zimní sezoně pravidelně způsobuje problémy s parkováním i průjezdností.

Díky brzkému startu během vánočních prázdnin mohou tento rok zájemci využít skibus hned od svátečních dnů, což je vítaná změna nejen pro lyžaře, ale i pro běžkaře, výletníky a rodiny, které mohou do hor vyrazit pohodlně i bez vlastního auta. Víkendový režim pak zajistí pravidelnou dostupnost během celé zimy. Skibus umožní jednoduché spojení mezi oblíbenými místy a přinese pohodlné řešení tam, kde jsou parkovací kapacity omezené nebo kde zimní podmínky komplikují dopravu.

Oficiální jízdní řád bude zveřejněn před zahájením provozu na webu jeseniky.cz a sociálních sítích Jeseníky – Sdružení cestovního ruchu. Skibus Jeseníky tak i letos nabídne ekologickou, bezpečnou a komfortní možnost, jak si užít zimu v jednom z nejkrásnějších pohorí u nás.

Partneři projektu

Provoz skibusu zajišťuje Jeseníky – Sdružení

951122 Jeseník-Červenohorské sedlo-Kouty n. Desnou									
Přepřevu zajišťuje : ARRIVA autobusy a.s., Na Ostrově 177, 537 01 Chrudim, provozovna Jeseník, Bezručova 1326/6									
215	219	217	km	Tč			216	218	220
45	45	45					45	45	45
8 00	13 55	15 55	0 0	1	od	Jeseník, aut.nádr.	9 59	16 00	17 55
8 02	13 57	15 57	2 2	2		Jeseník, Bukovice, lom	9 57	15 58	17 53
8 03	13 58	15 58	3 3	3		Bělá p. Prad., Adolfovice, most	9 55	15 56	17 51
8 05	14 00	16 00	4 4	4		Bělá p. Prad., Adolfovice, Mlýnský	9 53	15 54	17 49
8 07	14 02	16 02	5 5	5		Bělá p. Prad., Domašov, kostel	9 51	15 52	17 47
8 08	14 03	16 03	6 6	6		Bělá p. Prad., Domašov, ObU	9 49	15 50	17 45
8 10	14 05	16 05	7 7	7		Bělá p. Prad., Domašov, záv.	9 47	15 48	17 43
8 12	14 07	16 07	8 8	8		Bělá p. Prad., Domašov, rozc.	9 46	15 47	17 42
8 15	14 10	16 10	10 10	9		Bělá p. Prad., Filipovice, Stará pošta	9 44	15 45	17 40
8 28	14 23	16 23	17 17	10		Loučná n. Des., Červenohorské sedlo	9 31	15 32	17 27
8 39	14 34	16 34	25 25	11		xLoučná n. Des., Kouty n. Des., most	9 18	15 19	17 14
8 41	14 36	16 36	26 26	12		Loučná n. Des., Kouty n. Des., sportovní areál	9 16	15 17	17 12
8 43	14 38	16 38	27 27	13		Loučná n. Des., Kouty n. Des., pošta	9 14	15 15	17 10
			28 28	14		Loučná n. Des., Kouty n. Des., žel. st.	9 13	15 14	17 09
8 45	14 40	16 40	29 29	15		Loučná n. Des., Rejhotice, DŘEVOSTYL	9 12	15 13	17 08
8 47	14 42	16 42	30 30	16		xLoučná n. Des., kino	9 11	15 11	17 06
8 49	14 44	16 44	31 31	17		Loučná n. Des., ObU	9 09	15 09	17 04
8 51	14 46	16 46	32 32	18		Loučná n. Des., zámek	9 07	15 07	17 02
8 53	14 48	16 48	33 33	19		xLoučná n. Des., rozc. Maršikov	9 05	15 05	17 00
8 56	14 51	16 51	36 36	20		Velké Losiny, hřbitov	9 02	15 02	16 57
8 57	14 52	16 52	37 37	21	pr	Velké Losiny, hotel Praděd	9 00	15 00	16 55

45 jede v sobotu jede od 25.12.25 do 28.12.25, od 3.1.26 do 8.3.26 spoj jede po jiné trase

† jede v neděli a ve státem uznané svátky x zastávka je jen na znamení nebo požádání

cestovního ruchu za podpory místních partnerů, mezi které patří Olomoucký kraj, město Jeseník, město Šumperk, obec Loučná nad Desnou, obec Velké Losiny a také skiareál Červenohorské sedlo. Společným cílem tohoto projektu je usnadnit dopravu do hor, podporovat rozvoj

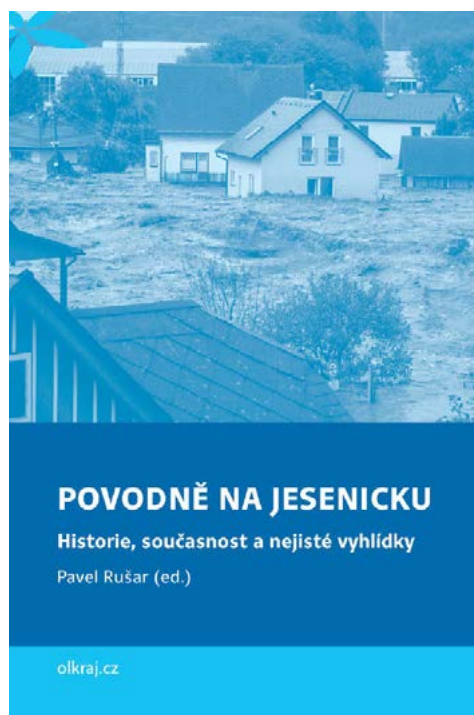
zimní turistiky, snížit dopravní zatížení exponovaných míst a zlepšit dostupnost vybraných lokalit pro návštěvníky z řad turistů, ale také místních obyvatel.

Tomáš Rak,

Jeseníky – Sdružení cestovního ruchu

Vychází nové regionální knihy

Jako již tradičně je konec kalendářního roku bohatý na zajímavé knižní novinky, představíme vám i letos tři tituly, které pojednávají o městě Jeseník. Dva z nich se vrací do historie našeho regionu (průmysl a školství), jeden z nich pak k loňským ničivým povodním.

POVODNĚ NA JESENICKU

Historie, současnost a nejisté vyhlídky

Pavel Rušar (ed.)

olkraj.cz

Zmizelé Jesenícko 4. díl: Zaniklá technická díla

V edici Zmizelé Jesenícko právě vychází nová publikace Zaniklá technická díla, která přináší překvapivě bohatá svědectví o někdejší průmyslové vyspělosti našeho regionu. Připomíná dobu, kdy na Jesenícku žilo téměř dvakrát více obyvatel než dnes a kdy místní lidé svou práci výrazně formovali krajinu i podobu zdejší společnosti. Jejich stopy jsou dodnes překvapivě patrné.

Kniha zve čtenáře k obdivu tvořivosti a vynalézavosti tehdejších obyvatel – lidí, pro které byla pracovitost samozřejmostí, ať už z nutnosti, nebo z vrozeného talentu a odhodlání. Ačkoliv je publikace zaměřena na Jesenícko, její sdělení platí mnohem širšímu území, zejména ostatním příhraničním oblastem republiky. Publikace je dosud nejrozsáhlejším dílem, které spolek Bron-tosaurus Slezsko vydal. Knihu můžete zakoupit v Informačním centru Jeseník v Katovně nebo u místních prodejců knih.

Povodně na Jesenícku: Historie, současnost a nejisté vyhlídky

Kniha v deseti kapitolách přináší ucelený pohled na povodňové ohrožení na Jesenícku – od

vlivu klimatické změny, hydrologie a meteorologie až po historickou paměť a současné postupy ochrany obyvatel. Součástí publikace je také fotografická příloha, která porovnává situaci v září 2024 se stavem o rok později, a několik svědectví přímých účastníků povodní.

Informace o možnostech získání publikace i o chystaných akcích najdou zájemci na webu projektu www.povodnejesenicko.cz, kde je také k dispozici bezplatná PDF verze.

Zapomenutí kantoři: České menšinové školství okresu Jeseník v letech 1924–1938

Nepřízeň německých obyvatel a úřadů, k tomu také nevyhovující prostory s chudým vybavením, nedostatek topiva v zimním období. Takové podmínky provázely řadu českých škol na Jesenícku v meziválečném období a práce zdejších učitelů rozhodně nepatřila mezi ty vysněné. Právě jejich osudy – i osudy jejich žáků – přibližuje nejnovější publikace bývalé ředitelky Státního okresního archivu Jeseník Bohumíly Tinzové Zapomenutí kantoři. Knihu je možné zakoupit na recepci Vodní tvrze.

(jam)

Rozsvícení vánočního stromu. Na první adventní neděli byl na náměstí slavnostně rozsvícen vánoční strom. Celodenní program se prolínal s adventními trhy, nechyběla vystoupení žáků ZUŠ Jeseník, Dětského pěveckého sboru Běláčka či divadlo pro děti. Večerní program vyvrcholil rozsvícením stromu, po kterém zazpívala hlavní hvězda programu, Hana Holišová.

Odpady zábavně. Zhruba tři sta dětí postupně zaplnilo hlediště Kina Pohoda, aby se zábavnou formou dozvěděly o důležitosti a smyslu třídění odpadu. K dobré náladě Kouzelné talkshow o odpadech přispěl i dětmi oblíbený Michal Nesvadba, známý z Kouzelné školky.

Aktivní přestávky pokračují. Přestávky na ZŠ Jeseník rozhodně nejsou jen o koukání do mobilu nebo přesunu mezi učebnami. Žáci mají znovu možnost strávit čas aktivněji a zábavněji – zahrát si stolní tenis, deskovky nebo „čáru“ se svými kamarády. Cílem těchto přestávek je ukázat, že i pár minut mimo výuku může být skvělou příležitostí k posílení komunikačních a sociálních dovedností a zlepšení nálady.

Poděkování dárcům krve. V listopadu bylo oceněno několik desítek dobrovolných dárců krve a krevní plazmy za jejich dlouhodobý a nezištný přínos k záchraně lidských životů. Český červený kříž udělil dárcům tradiční medaile – stříbrnou za 20 odběrů a zlatou za 40 odběrů. Poděkovat jim přišli také starostka Jeseníku Zdeňka Blišťanová, starostové okolních obcí, zástupci nemocnice, zdravotních pojišťoven, Plazma Centra a další hosté. Poděkování hudebně doprovodil fragment kytarového orchestru ZUŠ Jeseník. Všem oceněným patří obrovská úcta a poděkování.

Na konci túry si musíte najít hospůdku, radí s úsměvem turistka-seniorka Jana Šimková

Ne každý ví, že v Jeseníku dlouhodobě fungují takzvané kluby seniorů – skupiny aktivních lidí, kteří se pravidelně scházejí, pořádají výlety, tvoří, tančí, zpívají anebo jinak společně tráví čas. Za jejich činností nestojí pouze „instituce“, ale hlavně sami senioři, kteří mají chuť něco dělat pro sebe i pro ostatní. V rámci prvního pololetí vám chceme vedoucí těchto klubů představit blíže. První z nich je Jana Šimková, vedoucí Klubu turistů seniorů. Ani zdravotní komplikace ji nezastavily, aby svůj volný čas věnovala aktivní turistice. Energická milovnice horských hřebenů, která se svými kamarádkami v roce 2025 zdolala i téměř 220 kilometrů dlouhý přechod ostrova Korfu, je jednou z duší klubových výletů. Přestože miluje přírodu, nedá dopustit na moderní technologie. Například mapy.cz, díky nimž nebloudí ani v zahraničí, a také na online nákup jízdenek, který jí cestování výrazně usnadňuje. A když zrovna nechodí po horách, s radostí usedá například k šicímu stroji.

Začneme u vás. Jaká byla vaše cesta k turistice a co vás přivedlo až k vedení Klubu seniorů turistů?

Moje cesta začala v roce 1996. Zemřel mi manžel, děti vylétly z hnízda a já jsem zůstala v Jeseníku sama. Do té doby jsem se turistice až tak nevěnovala. Měla jsem zaměstnání, rodinu, velký dům. A pak jsem se rozhodla, zda z Jesenicka odejít, nebo „začít žít“. Našla jsem si kamarádku, která byla u turistů, a ta mě k tomu přivedla. Začala jsem objevovat první krásy vzdálenějšího Jesenicka a pak už to pokračovalo dál. Vedoucí jsem od roku 2015, tehdy ještě v rámci Klubu českých turistů. V roce 2017 jsme se rozhodli vytvořit samostatný Klub turistů seniorů Jeseník a současně jsme se začlenili pod Centrum sociálních služeb Jeseník.

Jak byste charakterizovala klub? Co je tím „pojivem“, které drží členy pohromadě?

Jednoznačně nás spojuje láska k našemu krásnému kraji a k pohybu. Vždy říkám, že Jeseníky jsou nejkrásnější hory v České republice. A když jsou lidé na jedné vlně, mají k sobě přirozeně blíž. Radí se setkáváme v přírodě, objevujeme nové trasy i nové krásy.

„Ani přibývajících roky neodradí naše turistické kroky. Za slunce i nepohody vyrazíme do přírody. Myslím, že nás to charakterizuje.“

Jaké trasy máte nejraději a jak plánujete program s ohledem na složení skupiny?

Náš průměrný věk je dnes kolem 74 let. Máme také osm členů nad osmdesát, a dokonce 86letého turistu. Proto se naše trasy již zkracují, děláme je především tady v okolí, klasikou je například Rejvíz nebo Ramzová, a nebyvají tak náročné na převýšení. Ale to neznamená, že si netrůfujeme na náročnější terén v blízkém i vzdálenějším okolí. Před covidem jsme běžně chodili 15 až 20 kilometrů, nyní je to zhruba 10 až 15. Covid také mnoho lidí zastavil, zvykli si být doma.

Scházejí se každý týden, nejčastěji v sobotu, v létě dvakrát týdně. Program připravujeme ve čtyřech lidech. Vedoucí si trasu předem nastuduje. Já si ji třeba dopředu s někým projdu, zjistím různé záležitosti, které by nás mohly potkat. Trasy vybíráme a uzpůsobujeme podle složení

Jana Šimková na fotografii uprostřed. Foto: soukromý archiv

účastníků i podle počasí. Někdo se stará o delší trasy, někdo o kratší výlety se zážitkem – šli jsme třeba na rybárnu nebo do muzea. Samozřejmě že ne každého výletu se účastní každý, většinou na kratší výlety chodí více lidí.

Jaké výzvy řešíte při organizaci výletů?

Máme mezi sebou dohodnutá taková pravidla, a když někdo není vhodně obutý, oblečený nebo zdravotně způsobilý, taktně se mu to řekne. Stalo se to asi jen dvakrát, když jsme šli na hřeben. Věděli jsme, že by to pro daného člena nebyl zážitek, tak jsme ho navedli, kudy se vrátit. Jinak je na výletě vždy pomyslný vedoucí. Každý jde sám za sebe, ale vedoucí skupinu hlídá. Když je tam rozcestí, čeká se na každého, nikoho nenecháme zabloudit. Když někdo řekne, že mu není dobře, počká se. Já třeba stále počítám lidi, oči mi hledí dopředu i dozadu. A když jde větší skupina, ten vpředu má i někoho, kdo skupinu uzavírá.

Říká se, že seniorství je ideální čas začít dělat věci pro sebe. Pomáhá podle vás turistika stárnout aktivněji a zdravěji?

Určitě. Chůze je nejzdravější pohyb. Pro mne jsou to endorfiny – jste na čerstvém vzduchu, mezi lidmi, nezůstáváte doma izolovaní sami se sebou. Aktivní stáří udržuje tělo i mysl. Člověk není tak nemocný nebo stále nepřemýšlí o nemoci.

Jak se může do klubu připojit nový člen?

Většinou je to tak, že se s někým známe a potkáme ho, oslovíme ho, jestli s námi nechce jít, nebo vypravíme o túře a ten člověk se pak chytí. Nyní se už připojuje i více lidí z okolí, třeba z Domašova.

Takže pokud si někdo přečte tento rozhovor, je to pro něj pozvánka?

Ano, tento rozhovor je klidně pro každého malou pozvánkou.

Máte nějaký zážitek, který vám zůstal v paměti?

Těch zážitků je spousta. Teď mě napadá, že jsme jednou šli Suchou Belou, což je roklina na Slovensku, a ona byla mokrá. Takže jak se říká: „Suchou Belou, mokrou nohou.“ Bylo to dost náročné. A když jsme vylezli nahoru do cíle, stáli tam dva mladíci a jeden říká tomu druhému: „Podívej, i ty babičky z Moravy to daly.“ Tak to bylo takové ocenění. Většinou je ale komunikace s lidmi na trase vstřícná. Na horách prostě nevidíte našťavaného člověka.

Co dalšího podnikáte a jaké máte plány v novém roce?

Kromě klubové turistiky mám i tu vlastní. Jsme nyní skupina asi osmi lidí a koncem srpna se chystáme do Pobaltí. Jinak neděláme jen turistiku, ale s Kamilem Zajíčkem například už několik let upravujeme Přední vršek. Myslím, že je tam vidět, že jsme udělali kus práce. Občas je mi líto, že jsem nezačala chodit dříve. Energie bych měla hodně, ale už musím poslouchat i své tělo. A jinak s klubem chystáme tradiční jarní výlet, nebo každoroční májový výstup, kde se lidé scházejí ani ne tak kvůli výkonu, ale aby se sešli, opekli si burty, poslechli hudbu. My si rádi děláme i to posezení s opékáním. A odměna pro turistu? Na konci túry si musíte najít hospůdku a dát si pivo.

Za rozhovor děkuje Markéta Kaniová

Chcete se připojit na výlet s Klubem turistů seniorů Jeseníku? Aktuální rozpis najdete na webu Centra sociálních služeb.